

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ТАЙЛАН

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

Аудитын код: БӨА-2022/04/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn

Өлгий хот

2022 он

Аудитын Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
дарга, тэргүүлэх аудитор: М.Хуанган

Утас: 70422954

Цахим хаяг: khuanganm@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Х.Женисбек

Утас: 70422930

Цахим хаяг: jenisbekh@audit.gov.mn

Аудитор: Х.Еркебулан

Утас: 92921881

Цахим хаяг: erkebulankh@audit.gov.mn

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1. Аудитын гэрчилгээ	3	
2. Аудитын тайлан	19	
2.1. Оршил.....	19	
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	19	
2.3. Аудитын явцад МӨРДСӨН БОДЛОГО, ЖУРАМ, АРГА ЗҮЙ, ШАЛГУУР ҮЗҮҮЛЭЛТ	Error! Bookmark not defined.	
2.4. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	Error! Bookmark not defined.	
2.5. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	Error! Bookmark not defined.	
2.6. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	20	
2.7. Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн	27	
2.8 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт	20	
2.8.1 Мөнгөн хөрөнгө	20	
2.8.2 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт	20	
2.8.3 Авлага.....	20	
2.8.4 Урьдчилгаа	21	
2.8.5 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт	21	
2.8.6 Бараа материал	21	
2.8.7 Үндсэн хөрөнгө.....	22	
2.8.8 Өр төлбөр.....	22	
2.8.9 Засгийн газрын хувь оролцоо.....	23	
2.9 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	24	
2.10. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	28	
2.11. Шилэн дансны мэдээлэл	29	
2.12. Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилтийн талаарх тайлбар, тодруулга.....	27	
2.13. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	Error! Bookmark not defined.	
3. Менежментийн захидал.....	29	
3.1	холбоотой асуудал	29
3.2	холбоотой асуудал.....	Error! Bookmark not defined.
4. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	Error! Bookmark not defined.	
4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан.....	Error! Bookmark not defined.	
4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан....	Error! Bookmark not defined.	
4.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	Error! Bookmark not defined.	
4.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан ...	Error! Bookmark not defined.	
4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Error! Bookmark not defined.	
4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан	Error! Bookmark not defined.	
5.Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	29	

Товчилсон үгийн жагсаалт

АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагуудын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
ТТЗ	Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч
ТШЗ	Төсвийн шууд захирагч
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал

1. Аудитын гэрчилгээ

БАЯН-ӨЛГИЙ АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

83129 Өлгий, Баян-Өлгий аймаг,
Утас/Факс: (976) 7042-2954
E-mail: bayanulgii@audit.gov.mn

БУГАТ СУМЫН ЗАСАГ
ДАРГА А.ЖАМБАЛ ТАНАА

᠒᠐᠒᠒.᠐3.᠒5 № 343
танай _____ -ны № _____ -т

АУДИТЫН САНАЛ ДҮГНЭЛТ

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Бугат-ТТЗ-Gershilgee-TA

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР *M. Хуанган* М.ХУАНГАН

Бугат-ТТЗ-Gershilgee-ТА

2. Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	436,033.1	497,321.7
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	79,065.4	101,102.7
312	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	79,065.4	101,102.7
3121	Төгрөг	79,065.4	101,102.7
31211	Төрийн сангийн харилцах	78,852.0	101,061.5
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	213.4	41.2
33	АВЛАГА	224,518.4	237,841.4
33100	Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	22,937.4	16,072.1
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	-	6,646.5
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	-	170.2
335	Бусад авлага	1,628.5	15,000.0
3351	Байгууллагаас авах авлага	1,628.5	15,000.0
336	Зээлийн авлага	199,952.6	199,952.6
3361	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	199,952.6	199,952.6
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	199,952.6	199,952.6
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	132,449.3	158,377.7
351	Түүхий эд материал	3,111.6	3,371.4
35130	Эм боох материал	3,111.6	3,371.4
35300	Бэлэн бүтээгдэхүүн	512.5	512.5
354	Хангамжийн материал	128,075.2	153,743.8
35420	Аж ахуйн материал	106,168.9	117,226.4
35440	Түлш, шатах тослох материал	235.0	201.2
35460	Хүнсний материал	7,605.0	13,985.6
35470	Бусад хангамжийн материал	14,066.3	22,330.6
35600	Мал амьтад	750.0	750.0
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	3,123,012.4	3,625,880.3
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	3,123,012.4	3,625,880.3
392	Биет хөрөнгө	3,025,544.4	3,524,038.3
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,899,553.7	3,490,603.7
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(362,300.3)	(494,514.6)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	161,281.7	136,281.7
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(76,833.5)	(67,186.1)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	305,711.3	284,580.8
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(204,954.1)	(150,668.4)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	347,239.8	291,687.7
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(242,107.9)	(181,546.3)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	65,000.0	65,000.0
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(22,000.0)	(35,000.0)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	178,296.9	192,991.9
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(92,013.0)	(76,862.1)

39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	23,000.0	23,000.0
39217	Ном	45,670.0	45,670.0
393	Биет бус хөрөнгө	97,468.0	101,842.0
39301	Програм хангамж	3,586.4	3,586.4
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(2,961.4)	(3,111.4)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	96,843.0	101,367.0
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	3,559,045.6	4,123,202.0
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	61,837.9	37,365.9
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	61,837.9	37,365.9
413	Өглөг	61,837.9	37,365.9
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	39,808.5	29,439.1
41330	Татаас, санхүүжилт, шилжүүлгийн өглөг	3,430.9	3,430.9
4136	Бусад өглөг	18,598.4	4,495.9
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	18,598.4	4,495.9
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	3,497,207.7	4,085,836.1
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	3,497,207.7	4,085,836.1
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1,433,497.4	1,433,497.4
512	Хуримтлагдсан үр дүн	571,461.1	1,160,089.6
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	581,043.6	571,461.1
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(9,582.5)	588,628.4
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1,492,249.1	1,492,249.1
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	3,559,045.6	4,123,202.0

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	(мянган төгрөгөөр)	
		Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	3,461,904.1	3,755,143.3
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	47,486.5	149,054.1
110	Орлогын албан татвар	41,961.4	45,750.2
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	41,961.4	45,750.2
110002	Үйл ажиллагааны орлого	39,723.2	8,960.0
110003	Хөрөнгийн орлого	2,032.2	32,638.2
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	206.0	4,152.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,545.0	1,416.0
113002	Бууны албан татвар	1,545.0	1,416.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	3,980.1	101,887.9
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,931.5	20,175.6
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,615.5	18,854.3

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	316.0	1,321.3
1181	Газрын төлбөр	-	191.2
118101	Газрын төлбөр	-	191.2
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	2,048.6	69,481.8
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	2,038.9	1,125.2
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	9.7	68,356.6
1183	Бусад татвар	-	12,039.2
118301	Бусад татвар	-	12,039.2
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	239,781.4	775,079.7
120	Нийтлэг татварын бус орлого	239,781.4	775,079.7
120002	Хүүгийн орлого	-	2,415.6
120003	Торгуулийн орлого	6,319.0	7,397.5
120004	Төсөвт байгууллагын өөрийн орлого	233,228.9	741,639.7
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,813.9	37,050.4
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,420.6	-
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	208,994.4	704,589.3
120009	Бусад орлого	233.5	23,626.9
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,174,636.1	2,831,009.5
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,942,773.5	2,091,649.3
131005	Хөрөнгийн санхүүжилт	3,100.0	20,817.5
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,939,673.5	2,070,831.8
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30,849.3	98,690.6
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,312.3	84,435.6
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,537.0	14,255.0
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,164,325.1	604,640.4
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	583,043.4	1,000.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	526,609.9	495,128.4
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	54,671.8	108,512.0

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

1330	Төсвийн захирагчдаас	6,147.3	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,147.3	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	30,540.9	36,029.2
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,540.9	36,029.2
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	3,418,366.7	3,057,003.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,418,366.7	3,057,003.3
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,814,869.7	2,985,984.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,876,449.1	1,910,129.9
210101	Үндсэн цалин	1,605,369.3	1,684,348.3
210102	Нэмэгдэл	154,489.9	127,491.1
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	600.0	6,800.0
210104	Урамшуулал	99,092.2	65,718.7
210105	Гэрээт ажлын хөлс	16,897.7	25,771.9
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	332,911.0	411,019.5
210201	Тэтгэврийн даатгал	138,215.3	353,272.8
210202	Тэтгэмжийн даатгал	49,406.9	13,089.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	52,654.8	11,228.1
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	29,076.8	6,950.6
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	63,557.1	26,479.1
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	146,438.5	140,268.4
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,989.8	11,540.7
210302	Түлш, халаалт	138,598.5	127,427.6
210303	Цэвэр, бохир ус	1,850.3	1,300.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	37,306.1	49,366.6
210401	Бичиг хэрэг	6,091.1	7,151.9
210402	Тээвэр, шатахуун	21,681.9	30,827.1
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,406.8	4,748.6
210404	Ном, хэвлэл	667.0	439.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,341.8	2,010.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,117.5	4,189.8

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2105	Нормативт зардал	137,704.0	124,967.9
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	53,257.0	43,561.2
210502	Хоол, хүнс	75,684.4	70,897.4
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,762.6	10,509.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,670.6	7,675.7
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,409.7	4,993.1
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100.0	83.4
210604	Урсгал засвар	3,160.9	2,599.2
2107	Томилолт, зочны зардал	2,238.9	4,402.7
210702	Дотоод албан томилолт	2,238.9	4,402.7
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,126.2	22,357.3
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	495.6	18,445.2
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,900.0	1,742.2
210803	Даатгалын үйлчилгээ	215.0	205.2
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	170.0	211.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	47.0	95.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	189.0	1,421.8
210807	Газрын төлбөр	-	73.2
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	26.6	87.8
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	83.0	75.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	274,025.3	315,796.8
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	36,677.3	76,270.8
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,379.3	13,609.1
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	222,968.7	225,916.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	603,497.0	71,018.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	10,064.2	64,574.6
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	35,000.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	10,064.2	19,824.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	9,750.0
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	589,190.7	-

213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	583,043.4	-
213402	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт сумдад	4,603.8	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,543.5	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,242.1	6,443.9
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,242.1	6,443.9
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	43,537.4	698,140.0
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	53,119.9	109,511.5
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	5,040.0	253.5
225005	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал	48,079.9	109,258.0
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(53,119.9)	(109,511.5)
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(9,582.5)	588,628.4

2.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	3,249,809.6	3,023,090.0
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	47,486.5	149,054.1
110	Орлогын албан татвар	41,961.4	45,750.2
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	41,961.4	45,750.2
110002	Үйл ажиллагааны орлого	39,723.2	8,960.0
110003	Хөрөнгийн орлого	2,032.2	32,638.2
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	206.0	4,152.0
113	Хөрөнгийн албан татвар	1,545.0	1,416.0
113002	Бууны албан татвар	1,545.0	1,416.0
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	3,980.1	101,887.9
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	1,931.5	32,214.8
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	1,615.5	18,854.3
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	316.0	1,321.3
118011	Бусад татвар (төлбөр, хураамж)	-	12,039.2
1181	Газрын төлбөр	-	191.2

118101	Газрын төлбөр	-	191.2
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	2,048.6	69,481.8
118201	Ойн нөөц ашигласны төлбөр	2,038.9	1,125.2
118202	Ан амьтны нөөц ашигласны төлбөр	9.7	68,356.6
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	30,787.0	70,490.4
120	Нийтлэг татварын бус орлого	30,787.0	70,490.4
120002	Хүүгийн орлого	-	1,198.4
120003	Торгуулийн орлого	6,319.0	7,397.5
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	24,234.5	38,267.6
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	21,813.9	38,267.6
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	2,420.6	-
120009	Бусад орлого	233.5	23,626.9
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	3,171,536.1	2,803,545.5
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	1,939,673.5	2,070,831.8
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	1,939,673.5	2,070,831.8
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30,849.3	100,922.5
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27,312.3	86,667.5
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,537.0	14,255.0
131106	Төсвийн урамшуулал	-	-
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,164,325.1	604,640.4
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	583,043.4	1,000.0
132006	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт / аймгаас авсан санхүүгийн дэмжлэг/	526,609.9	495,128.4
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	54,671.8	108,512.0
1330	Төсвийн захирагчдаас	6,147.3	-
133002	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	6,147.3	-
1340	Нийгмийн даатгалын сангийн төсвөөс санхүүжих	30,540.9	27,150.8
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	30,540.9	27,150.8
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	3,165,018.8	2,863,694.3
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	3,165,018.8	2,863,694.3

210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,561,521.9	2,792,675.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,920,534.7	2,049,824.6
210101	Үндсэн цалин	1,554,913.7	1,674,711.8
210102	Нэмэгдэл	145,745.0	175,653.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	600.0	6,800.0
210104	Урамшуулал	144,853.8	125,337.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	74,422.2	67,322.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	255,928.4	268,263.6
210201	Тэтгэврийн даатгал	180,482.7	188,561.4
210202	Тэтгэмжийн даатгал	19,354.4	19,925.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	15,125.5	15,869.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	3,592.4	4,000.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	37,373.4	39,906.9
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	132,293.6	149,145.7
210301	Гэрэл, цахилгаан	5,384.0	8,674.9
210302	Түлш, халаалт	124,659.4	139,170.8
210303	Цэвэр, бохир ус	2,250.3	1,300.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	57,985.6	48,007.6
210401	Бичиг хэрэг	6,091.1	7,434.7
210402	Тээвэр, шатахуун	41,153.0	29,773.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,406.8	5,254.7
210404	Ном, хэвлэл	667.0	473.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	2,550.2	2,010.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,117.5	3,061.1
2105	Нормативт зардал	126,575.1	139,273.8
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	40,395.3	51,404.1
210502	Хоол, хүнс	77,417.2	77,594.7
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,762.6	10,275.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	4,684.9	23,922.1
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	1,440.0	18,055.7
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	100.0	83.4

210604	Урсгал засвар	3,144.9	5,783.0
2107	Томилолт, зочны зардал	2,238.9	5,524.6
210702	Дотоод албан томилолт	2,238.9	5,524.6
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,160.6	22,890.2
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	528.9	18,935.2
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,900.0	1,742.2
210803	Даатгалын үйлчилгээ	215.0	235.2
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	170.0	223.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	47.0	95.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	190.1	1,421.8
210807	Газрын төлбөр	-	73.2
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	26.6	87.8
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	83.0	75.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	58,120.1	85,823.6
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	43,940.8	76,520.7
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	14,179.3	9,302.9
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	603,497.0	71,018.5
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	10,064.2	64,574.6
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	-	35,000.0
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	10,064.2	19,824.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	9,750.0
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,603.8	-
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,603.8	-
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	584,586.9	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	583,043.4	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1,543.5	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	4,242.1	6,443.9
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	4,242.1	6,443.9
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	84,790.8	159,395.7

5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	68,537.8	137,358.4
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	68,537.8	137,358.4
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	68,537.8	137,358.4
220001	Барилга байгууламж	25,400.0	-
221001	Их засвар	13,879.9	86,609.5
222001	Тоног төхөөрөмж	840.0	18,500.0
223001	Бусад хөрөнгө	16,460.0	7,800.0
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	11,957.9	24,448.9
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	(68,537.8)	(137,358.4)
7	САНХҮҮГИЙН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ	=	=
8	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (8)=(3)+(6)+(7)	16,253.0	22,037.3
9	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	62,812.4	79,065.4
10	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	79,065.4	101,102.7

2.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C01	2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,433,497.4	1,492,249.1	581,043.6	3,506,790.2
C02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	0.0	0.0
C03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,433,497.4	1,492,249.1	581,043.6	3,506,790.2
C04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.0	0.0	0.0	0.0
C05	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.0	0.0	0.0	0.0
C06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.0	0.0	0.0	0.0
C07	Тайланг үеийн үр дүн	0.0	0.0	-9,582.5	-9,582.5
C08	2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,433,497.4	1,492,249.1	571,461.1	3,497,207.7
D01	2020 оны 1-р сарын 1-нээрх үлдэгдэл	1,433,497.4	1,492,249.1	571,461.1	3,497,207.7
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.0	0.0	0.0	0.0
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,433,497.4	1,492,249.1	571,461.1	3,497,207.7
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.0	0.0	0.0	0.0
D05	Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.0	0.0	0.0	0.0
D06	Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.0	0.0	0.0	0.0
D07	Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.0	0.0	0.0	0.0
D08	Тайланг үеийн үр дүн	0.0	0.0	588,628.4	588,628.4
D09	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	1,433,497.4	1,492,249.1	1,160,089.6	4,085,836.1

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

	Үзүүлэлт	Тайлант оны
--	----------	-------------

Эдийн засгийн ангилал		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,909,228.8	2,889,157.6
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,783,763.9	2,776,248.1
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	2,753,439.9	2,746,673.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	2,014,321.2	2,014,259.4
210101	Үндсэн цалин	1,639,208.4	1,639,146.6
210102	Нэмэгдэл	175,653.3	175,653.3
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	6,800.0	6,800.0
210104	Урамшуулал	124,307.8	125,337.0
210105	Гэрээт ажлын хөлс	68,351.7	67,322.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	270,661.9	268,263.4
210201	Тэтгэврийн даатгал	190,248.9	188,561.2
210202	Тэтгэмжийн даатгал	20,103.3	19,925.6
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	16,082.6	15,869.2
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	4,020.6	4,000.5
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	40,206.5	39,906.9
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	148,585.0	148,585.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	6,999.7	7,914.2
210302	Түлш, халаалт	140,085.3	139,170.8
210303	Цэвэр, бохир ус	1,500.0	1,500.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	47,799.9	47,782.6
210401	Бичиг хэрэг	7,246.4	7,245.7
210402	Тээвэр, шатахуун	29,760.3	29,773.3
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	5,284.3	5,254.7
210404	Ном, хэвлэл	473.6	473.6
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	1,450.2	1,450.2
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,585.1	3,585.1
2105	Нормативт зардал	121,459.0	118,297.1
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	31,915.7	31,902.4

210502	Хоол, хүнс	80,743.3	77,594.7
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	8,800.0	8,800.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	25,936.1	25,936.1
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	22,653.0	22,653.0
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	83.4	83.4
210604	Урсгал засвар	3,199.7	3,199.7
2107	Томилолт, зочны зардал	5,095.5	5,050.4
210702	Дотоод албан томилолт	5,095.5	5,050.4
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	22,941.9	22,932.0
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	18,986.9	18,977.0
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	1,742.2	1,742.2
210803	Даатгалын үйлчилгээ	235.2	235.2
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	223.9	223.9
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	95.0	95.0
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	1,421.8	1,421.8
210807	Газрын төлбөр	73.2	73.2
210808	Банк, санхүүгийн байгууллагын үйлчилгээний хураамж	87.8	87.8
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	75.9	75.9
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	96,639.4	95,567.5
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	78,704.3	77,632.4
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	17,935.1	17,935.1
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	30,324.0	29,574.6
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	30,324.0	29,574.6
213205	Төрөөс иргэдэд олгох тэтгэмж, урамшуулал	20,574.0	19,824.6
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	9,750.0	9,750.0
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	125,464.9	112,909.5
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	125,464.9	112,909.5
220001	Барилга байгууламж	38,512.0	-
221001	Их засвар	30,000.0	86,609.5
222001	Тоног төхөөрөмж	20,000.0	18,500.0
223001	Бусад хөрөнгө	36,952.9	7,800.0

13	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,909,228.8	2,878,099.6
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	2,070,831.8	2,064,387.9
131007	Тусгай зориулалтын шилжүүлгээс санхүүжих	2,070,831.8	2,064,387.9
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	718,471.1	752,649.9
132001	Орон нутгийн төсвөөс	609,959.1	644,137.9
132007	Орон нутгийн хөгжлийн сангаас санхүүжих	108,512.0	108,512.0
1340	НИЙГМИЙН ДААТГАЛЫН САНГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	29,619.1	27,150.8
134002	Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас санхүүжих	29,619.1	27,150.8
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	90,306.8	33,911.1
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	41,643.4	33,911.1
1200043	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	48,663.4	-
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	33,552.8
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	22,494.8
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	7.00	7.00
610001	Төсвийн байгууллага	7.00	7.00
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	191.00	189.00
620001	Удирдах ажилтан	14.00	14.00
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	94.00	96.00
620003	Үйлчлэх ажилтан	66.00	64.00
620004	Гэрээт ажилтан	17.00	15.00
63	СУРАЛЦАГЧДЫН ТОО (ЖИЛИЙН ДУНДЖААР)	602.00	602.00
630	ЕРӨНХИЙ БОЛОВСРОЛЫН СУРГУУЛЬД СУРАЛЦАГЧИД	452.00	452.00
630001	Төрийн өмчит ЕБС	452.00	452.00
631	СУРГУУЛИЙН ӨМНӨХ БОЛОВСРОЛЫН БАЙГУУЛЛАГА	150.00	150.00
631001	Төрийн өмчит СӨБ байгууллага	150.00	150.00
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	191.0	189.0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	9.00	9.00
650004	СӨБ болон бага, дунд боловсролын албан хаагч (ТҮБД)	67.00	69.00
650005	ШУ-ны салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮШУ)	21.00	21.00
650006	Соёл урлагийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮСУ)	9.00	9.00
650008	Эрүүл мэндийн салбарын төрийн үйлчилгээний албан хаагч (ТҮЭМ)	20.00	20.00
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	49.00	51.00
650010	Гэрээт ажилтан	8.00	2.00
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8.00	8.00

4.6 Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

(мянган төгрөгөөр)

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх он	Гүйцэтгэл
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	30849.3	100922.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	30849.3	100922.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	29305.8	65922.5
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	11807.7	35544.8
210101	Үндсэн цалин	11807.7	35544.8
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	3515.8	0.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	3515.8	0.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	0.0	1200.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	0.0	1200.0
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	1892.2	843.2
210401	Бичиг хэрэг	75.1	283.2
210402	Тээвэр, шатахуун	1667.1	0.0
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	150.0	0.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	0.0	560.0
2105	Нормативт зардал	5656.7	17771.4
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	4736.7	16205.0
210502	Хоол, хүнс	920.0	0.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	0.0	1566.4
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	0.0	4240.0
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	0.0	1440.0
210604	Урсгал засвар	0.0	2800.0
2107	Томилолт, зочны зардал	0.0	530.8
210702	Дотоод албан томилолт	0.0	530.8
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6433.4	5792.3
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	6433.4	1492.3
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	0.0	4300.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	1543.5	35000.0
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	1543.5	35000.0
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	0.0	35000.0
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	1543.5	0.0
213403	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, төвлөрүүлэх шилжүүлэг	1543.5	0.0
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	30849.3	100922.5
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30849.3	100922.5
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	27312.3	86867.5
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3537.0	14055.0
IV	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(II)-(I)	0.0	0.0
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	0.0	0.0
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	0.0	0.0

I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	30849.3	100922.5
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	30849.3	100922.5
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	29305.8	65922.5

3. Аудитын тайлан

3.1. Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-т заасны дагуу Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, жилийн төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч сумын Засаг дарга А.Жамбал танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил зэрэг аудитын үр дүнгийн талаарх тайлбар, тодруулга, аудитын санал дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитыг 2021 оны 3 дугаар сарын 18-аас 2022 оны 03 дугаар сарын 23-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2022 оны 03 дугаар сарын 25-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Баян-Өлгий аймаг дахь Төрийн аудитын аудитор Х.Еркебулан гүйцэтгэв.

Буянт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг аймаг дахь Төрийн аудитын газарт 2021 оны 03 дугаар сарын 04-ний өдрийн 50 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүй

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үйл ажиллагааны эрхэм зорилго нь “Сумын хөгжлийн бодлогыг үр дүнтэй хэрэгжүүлж, засаглалын бодлогын шийдвэрийн хэрэгжилт, төрийн үйлчилгээний шуурхай, нээлттэй байдлыг хангана” гэж тодорхойлсон байна.

3.3 Нягтлан бодох бүртгэлийн үндсэн бодлого, дотоод хяналт

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагч нь санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв бэлтгэх үүрэгтэй.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжтой нийцсэн байна.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн үйл ажиллагаанд ашиглаж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох стандарт, журмын дагуу шинэчлэгдсэн байна.

Аймгийн Засаг даргын дэргэдэх Санхүүгийн хяналт дотоод аудитын албанаас 2021 онд хяналт шалгалт хийгдэж нийт дүнгээр 1.6 сая төгрөгийн акт тогтоож, 9.0 албан шаардлага тавигдсан байна.

Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн үндсэн үйл ажиллагаа, санхүүгийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд “дунд” гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад үр нөлөөтэй байна.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320 дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдлийг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2020 оны санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 3418.4 сая төгрөгөөс 1 хувиар буюу 34.2 сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 75 хувиар буюу 25.6 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн үзүүлэлт

3.5.1 Мөнгөн хөрөнгө

Мөнгөн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 79.1 сая төгрөг, эцсийн үлдэгдэл 101.1 сая төгрөг болж, 22.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №1. Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)	Дүнд эзлэх хувь
Касст байгаа бэлэн мөнгө				
Банканд байгаа бэлэн мөнгө	79.1	101.1	22.0	127.8
Замд яваа мөнгөн хөрөнгө				
Хадгаламж				
Дүн	79.1	101.1	22.0	127.8

Эх сурвалж: Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлд 101.1 сая төгрөг байгаагаас сумын Орон нутгийн ерөнхий орлогын дансанд 78.6 сая төгрөгийн, ОНХСанд 12.6 сая төгрөгийн, СХСангийн дансанд 9.9 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Сумын ТШЗ-ийн тайлангаар мөнгөн хөрөнгөтэй холбоотой алдаа зөрчил гараагүй байна.

3.5.2 Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт

Богино хугацаат хөрөнгө оруулалт дансны оны эхэн ба эцэст үлдэгдэлгүй байна.

3.5.3 Авлага

Авлага дансны эхний үлдэгдэл 224.5 сая, эцсийн үлдэгдэл 237.8 сая төгрөг болж, 13.3 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №2. Авлагын үлдэгдэл

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөг/ Өсөлт (+), Бууралт (-)
Ажиллагчидтай холбогдсон авлага	22.9	16.1	6.8
Төлбөртэй үйлчилгээний авлага		6.7	-6.7
Татаас, санхүүжилтийн авлага			-
Зээлийн хүүгийн авлага			-
Бусад авлага	1.6	15.0	-13.4
Зээлийн авлага	200.0	200.0	0

Дүн	224.5	237.8	-13.3
------------	--------------	--------------	--------------

Эх сурвалж: Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Сум хөгжүүлэх сангийн зээл, зээлийн хүүгийн авлагын үлдэгдэл 200.0 сая төгрөг байгаа нь нийт авлагын 84.1 хувийг эзлэж, тайлант онд авлагын эргэн төлөлтөөс нэмж зээл олгоогүй байна. ИТХурал 0.5 сая төгрөгөөр, Ерөнхий боловсролын сургууль 1.2 сая төгрөгөөр, Засаг даргын тамгын газрын ажиллагчидтай холбогдсон авлага 5.1 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Төсөвт байгууллагуудаас сумын Эрүүл мэндийн төвийн Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах 6.9 сая төгрөгийн санхүүжилтийн авлага шинээр нэмэгдсэн байна.

Авлагын үлдэгдэлд олон жилийн насжилттай авлага байхгүй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Сумын ТШЗ-ийн тайлангаар авлагатай холбоотой алдаа зөрчил гараагүй байна.

3.5.4 Урьдчилгаа

Урьдчилгаа данс оны эхэн ба эцэст үлдэгдэлгүй байна.

3.5.5 Урт хугацаат хөрөнгө оруулалт

Урт хугацаат хөрөнгө оруулалтын данс оны эхэн ба эцэст үлдэгдэлгүй байна.

3.5.6 БАРАА МАТЕРИАЛ

Бараа материалын эхний үлдэгдэл 132.4 сая, эцсийн үлдэгдэл 158.4 сая төгрөг болж, 26.0 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №3 Бараа материалын үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Түүхий эд материал	3.6	3.9	0.3
Хангамжийн материал	128.8	154.5	25.7
Дүн	132.4	158.4	26.0

Эх сурвалж: Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Бараа материалын үлдэгдэл 158.4 сая төгрөг болж 26.0 сая төгрөгөөр өссөн байна. Төсөвт байгууллагууд төсвийн хөрөнгөөр 236.2 сая төгрөгийн бараа материалыг худалдан авч, 20.9 сая төгрөгийн материал үнэгүй хүлээн авч данс бүртгэлд тусгаж, үйл ажиллагаандаа 231.1 сая төгрөгийн бараа материалыг зарцуулсан байна.

Бараа материалын нийт үлдэгдлийн 121.3 сая төгрөг нь Ерөнхий боловсролын сургуулийн, 13.8 сая төгрөг нь хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэгийн, 9.8 сая төгрөг нь 2 дугаар цэцэрлэгийн, 12.4 сая төгрөг нь Эрүүл мэндийн төвийн, 1.1 сая төгрөг нь орон нутгийн байгууллагуудын үлдэгдэл байна.

Сумын ЭМТ-ийн материалын үлдэгдэл өмнөх оноос нэмэгдсэн шалтгаан нь тайлант онд Ковид-19 цар тахалтай холбоотойгоор худалдан авсан, үнэгүй хүлээн авсан материалын үлдэгдэл нэмэгдсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Ерөнхий боловсролын сургууль санхүүгийн тайлангаар бараа материалын дансанд 121.3 сая төгрөгийн хөрөнгийг бүртгэж тайлагнасан боловч жилийн эцсийн тооллого хийхдээ 116.0 сая төгрөгийн бараа материалыг дутуу тоолсон, тооллогын бүртгэлийн дүнг

санхүүгийн тайлан дахь бараа материал, үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй тулган баталгаажуулаагүй.

Эрүүл мэндийн төв жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллого хийхдээ 9.0 сая төгрөгийн аж ахуйн материалын тооллогын дүнг гаргаагүй, хөрөнгийн үлдэгдлийг тулган баталгаажуулаагүй, тооллоготой холбоотой өмнөх аудитаар илэрсэн зөрчлийг давтан гаргасан.

3.5.7 Үндсэн хөрөнгө

Үндсэн хөрөнгийн эхний үлдэгдэл 3123.0 сая, эцсийн үлдэгдэл 3625.9 сая төгрөг болж, 502.9 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №4 Үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өсөлт (+), Бууралт (-)
Биет хөрөнгө	3025.5	3524.0	498.5
Биет бус хөрөнгө	97.5	101.9	4.4
Дүн	3123.0	3625.9	502.9

Эх сурвалж: Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Тайлант онд үндсэн хөрөнгө төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 24.4 сая, үнэ төлбөргүй хандиваар авсан 704.5 сая төгрөг, 195.5 сая төгрөгийн хөрөнгө акталж, 25.0 сая төгрөгийн хөрөнгийг шилжүүлсэн байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Ерөнхий боловсролын сургууль жилийн эцсийн тооллого хийхдээ 27.6 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийг дутуу тоолсон, тооллогын бүртгэлийн дүнг санхүүгийн тайлан дахь үндсэн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй тулган баталгаажуулаагүй байна.

Эрүүл мэндийн төв жилийн эцсийн эд хөрөнгийн тооллого хийхдээ 168.8 сая төгрөгийн үндсэн хөрөнгийн тооллогын дүнг гаргаагүй, хөрөнгийн үлдэгдлийг тулган баталгаажуулаагүй, тооллоготой холбоотой өмнөх аудитаар илэрсэн зөрчлийг давтан гаргасан.

3.5.8 Өр төлбөр

Нийт өр төлбөрийн эхний үлдэгдэл 61.8 сая, эцсийн үлдэгдэл 37.4 сая төгрөг болж, 24.4 сая төгрөгөөр буурсан байна.

Хүснэгт №5 Нийт өр төлбөрийн үлдэгдэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өссөн+ Буурсан -	Дүнд эзлэх хувь
Ажилчидтай холбогдсон өглөг	43.2	32.9	10.3	42.2
Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг				
Байгууллагад төлөх өглөг	18.6	4.5	14.1	57.8
Хувь хүмүүст төлөх өглөг				
Нийт дүн	61.8	37.4	24.4	100.0

Эх сурвалж: Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Богино хугацаат өр төлбөрийн жилийн эцсийн үлдэгдлийн 4.5 сая төгрөг нь байгууллагад төлөх өглөг, 32.9 сая төгрөг нь ажилчидтай холбоотой өглөг байна.

Эрүүл мэндийн төвийн Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас авах авлага холбоотой 2.3 сая төгрөгийн өглөг нэмэгдэж, ЗДТГ 24.9 сая төгрөгийн, ИТХ 0.6 сая төгрөгийн, Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэг 1.4 сая төгрөгийн, Ерөнхий боловсролын сургууль 2.6 сая төгрөгийн,

Төрийн сан 3.4 сая төгрөгийн, ОНХС 2.2 сая төгрөгийн ажлын гүйцэтгэл дуусаагүй он дамжсан төсөл арга хэмжээний санхүүжилтийн олгоогүй өглөгтэй гарсан байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Эрүүл мэндийн төв 2.3 сая төгрөгийн эмийн өглөгийн тооцоо нийлж үлдэгдлийг баталгаажуулаагүй байна.

3.5.9 Засгийн газрын хувь оролцоо

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эхний үлдэгдэл 3497.2 сая, эцсийн үлдэгдэл 4085.8 сая төгрөг болж, 588.6 сая төгрөгөөр өссөн байна.

Хүснэгт №6 Засгийн хувь оролцоо /сая төгрөг/

<u>Үзүүлэлт</u>	<u>Эхний үлдэгдэл</u>	<u>Эцсийн үлдэгдэл</u>	<u>Өсөлт/+/ бууралт -/</u>	<u>Дүнд эзлэх хувь</u>
Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	1433.5	1433.5	0	35.1
Хуримтлагдсан үр дүн	571.5	1160.1	588.6	28.4
Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	1492.2	1492.2	0	36.5
Дүн	3497.2	4085.8	588.6	100.0

Эх сурвалж: Бугат сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан

Засгийн газрын хувь оролцоо дансны үлдэгдэл 4085.8 сая төгрөг болж 588.6 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүнгээс шалтгаалжээ.

Хөрөнгийн дахин үнэлгээнд өөрчлөлт ороогүй байна. Хуримтлагдсан үр дүн 1160.1 сая төгрөг болж 588.6 сая төгрөгөөр өссөн нь тайлант оны үр дүнгээс шалтгаалсан байна.

3.5.10. Орлогын данс

Бугат сум нь 2021 онд гүйцэтгэлээр орон нутгийн орлогоос 182.5 сая төгрөгийн орлого оруулж, тусламж санхүүжилтийн орлогоор тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 2070.8 сая төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 604.6 сая төгрөгийн, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 36.0 сая төгрөгийн, нэмэлт санхүүжилтээр 98.7 сая төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч, төсөвт байгууллагын үйл ажиллагааны орлогоос 60.6 сая төгрөг оруулан, үнэ төлбөргүйгээр 704.6 сая төгрөгийн хөрөнгө, 20.8 сая төгрөгийн бараа материалыг хүлээн авч, нийтдээ 3755.1 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлэн ажилласан байна.

Санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангаар нийт орлого 3755.1 сая төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 293.2 сая төгрөгөөр буюу 8.5 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан орон нутгийн орлого, төсвийн урсгал, төсөвт байгууллагын өөрийн орлого, үнэ төлбөргүй хүлээн авсан үндсэн хөрөнгө, бараа материалын санхүүжилт байна.

3.5.11 Зардлын данс

Буянт сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлангаар нийт зардал 3057.0 сая төгрөг байгаа нь өмнөх оноос 361.4 сая төгрөгөөр буюу 10.6 хувиар буурсан байна.

Нийт зардлын 96.7 хувь нь бараа үйлчилгээний зардал, 2.3 хувь нь урсгал шилжүүлэг байна.

Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан хангамж, бараа материалын зардал, бараа үйлчилгээний бусад зардал, урсгал шилжүүлгийн зардлууд 6.1-532.5 сая төгрөгөөр буурсан үзүүлэлттэй байна.

Аудитын илрүүлэлт:

Сумын Засаг даргын тамгын газар нь тайлант онд гэрэл цахилгаан, шуудан холбоо, интернет, дотоод албан томилолт, хичээл сургалт үйлдвэрлэлийн зардал, бусад урсгал шилжүүлгийн зардлын тооцоогоор гарсан нийт 14.3 сая төгрөгийн зарлагын гүйлгээг тооцооны данс дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан байна.

Хүүхдийн цэцэрлэг нь хүүхдийн хоол хүнсэнд Засгийн газрын 2019 оны 450 дугаар тогтоолоор батлагдсан хүүхдийн нэг өдрийн хоолны зардлын нормыг 1.5 сая төгрөгөөр хэтрүүлэн зарцуулсан, цалин, гэрэл цахилгаан, бичиг хэрэг, шуудан холбоо, интернетийн төлбөр, ном хэвлэл, бага үнэтэй түргэн элэгдэх зүйлс, эм, нормын хувцас, зөөлөн эдлэл, урсгал засвар, томилолт, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж, хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх нийт 3.7 сая төгрөгийн гүйлгээг тооцооны дансаар дамжуулахгүйгээр шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан, 0.7 сая төгрөгийн бараа материалыг орлогод авалгүй шууд зардлаар гаргасан байна.

Эрүүл мэндийн төв тээвэр шатахууны зардалд зарцуулсан 22.2 сая төгрөгийг шууд зардлаар бүртгэж тайлагнасан, зарлагын гүйлгээг бүрдэл дутуу баримтаар шилжүүлсэн, жолоочийн тооцооны хуудсыг дутуу хөтөлсөн, зарцуулсан шатахууны тооцоог хийж баримтжуулаагүй, Түлш, халаалтын зардалд 17.9 сая төгрөгийг бүрдэл дутуу баримтаар шилжүүлсэн, тооцоо нийлээгүй байна.

Сумын бусад төсөвт байгууллагуудаас тайлант онд бараа материалтай холбоотой зөрчил дутагдал гараагүй байна.

3.6 Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Төсвийн төлөвлөлт

Тайлант онд Бугат сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн хэрэгжүүлэх 8 хөтөлбөрт зориулан 2909.2 сая төгрөгийн төсөв батлагдсанаас 2783.7 сая төгрөгийг урсгал зардалд, 125.5 сая төгрөгийг хөрөнгийн зардалд зарцуулахаар батлагджээ.

Нийт зардлын 2070.8 сая төгрөгийг тусгай зориулалтын шилжүүлгээс, 610.0 сая төгрөгийг орон нутгийн төсвөөс, 108.5 сая төгрөгийг Орон нутгийн хөгжлийн сангаас, 29.6 сая төгрөгийг Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас, 90.3 сая төгрөгийг үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжүүлэхээр төлөвлөжээ.

Төсвийн гүйцэтгэл

Бугат сум нь 2021 онд гүйцэтгэлээр нийтдээ 2878.1 сая төгрөгийн тусламж санхүүжилтийн орлого бүрдүүлснээс тусгай зориулалтын шилжүүлгээс 2064.4 сая төгрөгийн, орон нутгийн төсвөөс 644.1 сая төгрөгийн, Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 27.2 сая төгрөгийн, Орон нутгийн хөгжлийн сангаас 108.5 сая төгрөгийн санхүүжилт хүлээн авч, үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 33.9 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлжээ.

Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос 33.9 сая төгрөгийн орлого бүрдүүлсэн нь Сум хөгжүүлэх сангийн зээлийн эргэн төлөлтөөс орсон орлого бөгөөд үндсэн үйл ажиллагааны орлого 56.4 сая төгрөгөөр тасарсан үзүүлэлттэй байна.

Нийт санхүүжилтээс 6.4 сая төгрөгийг төсөвт буцаан төвлөрүүлсэн байна.

Төсвийн нийт зардлын гүйцэтгэл 2889.2 сая төгрөг буюу 99.3 хувьтай байгаа нь төвлөрүүлсэн болон дутуу авсан санхүүжилт, тасарсан орлого, мөнгөн хөрөнгийн үлдэгдэлтэй холбоотой байна.

Сумын орон нутгийн төсвийн орлогын талаар:

Аймгийн ИТХ-ын 2020 оны “Орон нутгийн төсөв батлах тухай” 16 дугаар тогтоолоор Бугат сумын 2021 оны орон нутгийн төсвийн орлогын төлөвлөгөөг 91.3 сая төгрөгөөр баталж, Аймгийн ИТХ-ын хуралдааны “2021 оны төсөвт тодотгол хийх тухай” 2021 оны 41 дүгээр тодотголоор 101.3 сая төгрөгөөр буюу 10.0 сая төгрөгөөр нэмж баталсан байна.

Сумын ИТХ-ын 2021 оны 25 дугаар хуралдааны тогтоолоор 2021 орлогын төлөвлөгөөг 101.3 сая төгрөгөөр хэвээр нь баталжээ.

Гүйцэтгэлээр орон нутгийн төсвийн орлогод 182.5 сая төгрөгийн орлого оруулж, төлөвлөгөөг 81.2 сая төгрөгөөр буюу 80.1 хувиар давуулан биелүүлсэн байна.

Хүснэгт №7 Орон нутгийн орлогын төлөвлөгөө, гүйцэтгэл /сая төгрөг/

Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл	Өсөлт/+/ бууралт /-/	Дүнд эзлэх хувь
I.Татварын орлого	96.7	149.1	52.4	64.5
II.Татварын бус орлого	4.6	33.4	28.8	35.5
Нийт дүн	101.3	182.5	81.2	100.0

Орлогын нэр төрлөөр авч үзэхэд хүү торгуулийн орлого 5.3 сая төгрөгөөр, хөрөнгө борлуулсны орлого 4.2 сая төгрөгөөр, иргэдийн мөнгөн хадгаламжийн хүүгийн орлогоос суутгасан албан татвар буюу хөрөнгийн орлого 15.8 сая төгрөгөөр, улсын тэмдэгтийн хураамж 16.9 сая төгрөгөөр, агнуурын нөөцийн төлбөр 8.4 сая төгрөгөөр давж, бусад нэр заагдаагүй орлогоос 23.6 сая төгрөгийн төлөвлөгдөөгүй орлого оруулсан нь орон нутгийн орлого давж биелэгдэхэд голлон нөлөөлсөн байна.

Үйл ажиллагааны орлогын албан татвар 7.8 сая төгрөгөөр, бууны албан татвар 0.7 сая төгрөгөөр, газрын төлбөр 2.3 сая төгрөгөөр, түгээмэл тархацтай ашигт малтмалын нөөц ашигласны төлбөр хураамж 1.9 сая төгрөгөөр, тус тус тасарсан байна.

Сумын Засаг даргын 2021 оны 05 дугаар сарын 15-ны өдрийн “Монгол сафари” ХХК-тай байгуулсан гэрээний дагуу ан агнуулах төлбөрөөс 68.4 сая төгрөгийн орлого оруулсан байна.

Орон нутгийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд оны эхэнд 27.0 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй ба Орон нутгийн орлогын 995 тоот дансаар 182.5 сая төгрөгийн татварын орлого оруулж, оны эцэст орон нутгийн төсвийн ерөнхий орлогын 910 тоот дансанд 59.3 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй гарчээ.

Хүснэгт №8 Төсвийн байгууллагуудын 2021 оны төсвийн зарлагын гүйцэтгэл:

/сая төгрөг/

Д/д	Байгууллагын нэр	Батлагдсан төсөв	Гүйцэтгэл	Хэтрэлт, хэмнэлт
1	Сумын ИТХ	60.2	60.2	-
2	Сумын ЗДТГ	364.9	364.9	-
3	Ерөнхий боловсролын сургууль	1,216.9	1,216.1	0.8
4	Хүүхдийн цэцэрлэг-1	318.0	318.0	-
5	Хүүхдийн цэцэрлэг-2	197.0	191.3	5.7
6	Соёлын төв	83.7	83.7	-

7	Эрүүл мэндийн төв	501.5	501.5	-
8	ОНХСан	125.4	112.9	12.5
9	СХС	41.6	40.6	1.0
	Нийт дүн	2,909.2	2,889.2	20.0

Нэмэлт санхүүжилт

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Дээд шатны төсвийн захирагчаас нийт 100.9 сая нэмэлт санхүүжилт хүлээн авсан байна. Үүнээс цалин хөлстэй холбоотой зардалд 35.5 сая, гэрэл цахилгаан 1.2 сая, бичиг хэрэг 0.3 сая, хог хаягдал зайлуулах 0.5 сая, норматив зардалд 17.8 сая, эд хогшил, урсгал засварын зардалд 4.3 сая, томилот, зочны зардал 0.5 сая, бараа үйлчилгээний бусад зардалд 5.8 сая, урсгал шилжүүлэгт 35.0 сая нийт 100.9 сая төгрөгийг зарцуулсан байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн дансанд хуулиар зөвшөөрөгдөөгүй орлого ороогүй байна.

3.7 Шилэн дансны мэдээлэл

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор баталсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд холбогдох мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2-т хамаарах төсөвт байгууллага нь тус хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1, 6.4-т /шилэн дансны мэдээлэл/ тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зохицуулалттай.

Аудитаар тус хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг хамруулан шалгалаа.

Бугат сумын Засаг дарга нь шилэнд дансанд нийт 2990.1 сая төгрөгийн 79 мэдээллийг ил тод байршуулахаас 20 мэдээллийг хугацаандаа байршуулж, 2990.1 сая төгрөгийн 59 мэдээллийг хоцроосон байна.

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйл, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан “Шилэн дансны цахим хуудсанд тавих мэдээллийн агуулга, нийтлэг стандартыг тогтоох журам”-ын заалтыг хэрэгжүүлэх зорилгоор www.shilendans.gov.mn цахим хуудсанд мэдээллийг оруулсан байх үүрэгтэй.

Аудитаар тус ТТЗ-ийн багцад хамаарах 7 байгууллагыг хамруулан, мөн хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийн давхардал, ач холбогдол, үр нөлөөг харгалзан дараах 10 төрлийн мэдээллийг Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудаст ил тод байршуулсан эсэхийг шалгалаа.

Аудитын илрүүлэлт:

Засаг даргын тамгын газар цалингийн зардлаас бусад 5.0 сая төгрөгөөс дээш 26.2 сая төгрөгийн 3 гүйлгээ гарсныг мэдээлээгүй орхигдуулсан байна.

Эрүүл мэндийн төв нийт 501.4 сая төгрөгийн 149 мэдээллийг Шилэн дансны нэгдэн цахим хуудаст ил тод байршуулахаас авлага, өглөг үүсгэсэн шийдвэрийн талаарх 9.2

сая төгрөгийн 3 мэдээлэл, бусад мэдээллээс 33 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, өмнөх оны аудитаар энэ зөрчилд өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэг төсвийн гүйцэтгэлийн 2 дугаар улирлын мэдээг байршуулаагүй, аудитын тайлан, дүгнэлтэд тусгагдсан асуудлаар авч хэрэгжүүлсэн арга хэмжээ болон таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлогын 19.9 сая төгрөгийн орлогын 1 мэдээг байршуулаагүй, 1.4 сая төгрөгийн өр үүсгэсэн 1 шийдвэрийг оруулаагүй, тайлант оны шилэн дансны мэдээлсэн байдлын хэрэгжилт 61.3 хувьтай, өмнөх аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллаагүй байна.

Бусад төсөвт байгууллагуудын тайлангаар шилэн данстай холбоотой зөрчил дутагдал гараагүй байна

3.8. ӨМНӨХ ЗӨВЛӨМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТАЛААРХ ТАЙЛБАР, ТОДРУУЛГА

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар төсвийн төвлөрүүлэн захирагчид шилэн данстай холбоотой 1 зөвлөмж өгөгдсөн ба зөвлөмжийн биелэлтийг Бугат сумын Засаг даргын 2021.12.13-ны 210 тоот албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Хүснэгт: №8 Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн төлбөрийн акт, албан шаардлагын хэрэгжилт

Үзүүлэлт	Өмнөх оны илрүүлэлт		Биелэлт		Биелэгдээгүй		/сая төгрөг/ Хэрэгжилтийн хувь
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Хувь
Төлбөрийн акт							
Албан шаардлага							
Зөвлөмж	1		1				50%
Нийт	1		1				50%

3.9 Аудитын явцад хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2021 оны санхүүгийн нэгтгэсэн тайланд харьяа 7 төсвийн байгууллага, 4 тусгайн сангийн нийт 11 санхүүгийн тайлан нэгтгэгдсэнээс 4 байгууллагад дүгнэлт гаргаж, 3 байгууллага, нэгжийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулсан.

Аудитад хамрагдсан харьяа байгууллагуудаас Засаг даргын тамгын газар, Хүүхдийн 1 дүгээр цэцэрлэгийн санхүүгийн тайланд “Зөрчилгүй” дүгнэлт, Ерөнхий боловсролын 1 дүгээр сургууль, Эрүүл мэндийн төвийн санхүүгийн тайланд “Хязгаарлалттай” дүгнэлт өгсөн байна.

Сумын ИТХ, Хүүхдийн 2 дугаар цэцэрлэг Соёлын төв, Орон нутгийн хөгжлийн сан, Сум хөгжүүлэх сангийн санхүүгийн тайланг түүвэрт хамруулж үзсэн.

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн аудитаар алдаа зөрчил гараагүй байна.

Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлангийн залруулга

Төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн нэгтгэсэн тайлантай холбоотой залруулга гараагүй байна.

Төвлөрүүлэн захирагчид хүргүүлсэн акт, албан шаардлага:

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлантай холбоотой алдаа зөрчил илрээгүй, зөвлөмж өгөгдөөгүй.

1.Аудитаар 2990.1 сая төгрөгийн зөрчилд зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөв. Үүнд:

1. Шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд нийт 2990.1 сая төгрөгийн 79 мэдээллийг ил тод байршуулахаас 2990.1 сая төгрөгийн 59 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан, шилэн дансны мэдээлсэн байдлын дундаж 25.3 хувьтай, өмнөх оны аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хэрэгжүүлээгүй байна.

Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4.1.1-д “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 4.1.3-т “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 4.1.4-т “хуулийн дагуу нууцад хамааруулснаас бусад бүх мэдээлэл нээлттэй байх”, 5.1.4-т “мэдээллийг тогтмол шинэчилж байх”, 6.1-д “энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага, албан тушаалтан дараах мэдээллийг тогтмол мэдээлнэ”, 6.4-т “энэ хуулийн 3.1.1, 3.1.2-т заасан байгууллага дараах мэдээллийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ”, 7.1-д “Шилэн дансны мэдээллийг энэ хуулийн дагуу иргэн олон нийтэд хүргэх үүргийг дараах албан тушаалтан хүлээнэ” гэсэн заалтуудыг тус тус зөрчсөн байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Шилэн дансны тухай хууль, Засгийн газрын 2016 оны 29 дүгээр тогтоолоор батлагдсан журмын холбогдох заалтуудыг мөрдөж ажиллах, шилэн дансны нэгдсэн цахим хуудсанд байршуулах мэдээллүүдийг хугацаанд нь бүрэн оруулах, зөрчлийг арилгаж, дахин давтан гаргахгүй байх албан шаардлага өгөв.

Харьяа байгууллагуудын санхүүгийн тайланд хийсэн аудитаар нийт 715.9 сая төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрсэн байна. Үүнээс

Хүүхдийн 1-р цэцэрлэгт 0.5 сая төгрөг, Эрүүл мэндийн төвд 2.4 сая төгрөгийн зөрчилд акт тогтоосон.

Засаг даргын тамгын газарт 1.5 сая төгрөгийн, Ерөнхий боловсролын сургуульд 391.3 сая төгрөгийн, Хүүхдийн 1-р цэцэрлэгт 25.3 сая төгрөг, Эрүүл мэндийн төвд 237.0 сая төгрөгийн зөрчилд тус тус зөрчил арилгуулах албан шаардлага өгөгдсөн.

Мөн Засаг даргын тамгын газарт 40.5 сая төгрөгийн зөрчилд 2, Хүүхдийн 1-р цэцэрлэгт 4.4 сая төгрөгийн зөрчилд 1 зөвлөмж тус тус хүргүүлээ.

Хүснэгт 8: Төсөвт байгууллагуудын алдаа зөрчлийн нэгтгэл /сая төгрөгөөр/

Д/Д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Засаг даргын тамгын газар	3	42.0					1	1.5	2	40.5
2	Ерөнхий боловсролын сургууль	2	391.3					2	391.3		
3	Хүүхдийн 1-р цэцэрлэг	5	30.2			1	0.5	3	25.3	1	4.4
4	Эрүүл мэндийн төв	6	252.4	3	13.0	1	2.4	2	237.0		
Нийт дүн		16	715.9	3	13.0	2	2.9	8	655.1	3	44.9

3.10 Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Дараагийн аудитаар авч үзэх анхаарал татахуйц асуудал байхгүй байна.

4. МЕНЕЖМЕНТИЙН ЗАХИДАЛ

Менежментийн захидлаар зөвлөмж өгөх асуудал гараагүй байна.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

/сая төгрөг/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Бугат сумын ТТЗ СНТайлан	1	2990.1					1	2990.1		